

Pla d'acció departamental

Departament de Política Lingüística

Salutació

La situació complexa i delicada que travessa el català en l'actualitat per raons de naturalesa diversa —que inclouen factors polítics, jurídics, econòmics, tecnològics, actitudinals i culturals— requereix que adoptem unes polítiques lingüístiques decidides i proactives que permetin contrarestar les tendències que han afectat i encara afecten negativament la llengua.

La missió de la conselleria que encapçalo és dissenyar i executar unes polítiques lingüístiques que facin que el català continuï actuant com la llengua comuna i de progrés del conjunt de la societat, amb una visió inequívocament inclusiva, i que protegeixin l'occità, aranès a l'Aran, i la llengua de signes catalana, en un país plural i divers.

Per aconseguir-ho, impulsarem una intervenció transversal i multinivell que eviti les mesures simplement administratives i que aposti per unes polítiques transformadores que garanteixin el futur de la llengua catalana en tant que columna vertebral de la cohesió lingüística del país. Aquesta intervenció ha de fonamentar-se en la interlocució amb tots els sectors i agents rellevants, tant de l'àmbit públic com del privat, ha de regular quan sigui necessari i ha de facilitar les eines perquè els objectius, que són compartits, siguin assolibles.

Catalunya ha de ser capaç de construir consensos socials amplis que estiguin per sobre de les contingències temporals i ideològiques i que garanteixin el futur per a les nostres llengües. La situació delicada del català és reversible, però cal que treballem plegats i amb fermesa per capgirar-la.

Honorable Senyor F. Xavier Vila i Moreno

Conseller de Política Lingüística

Índex

01	Introducció	4
02	Diagnosi dels àmbits d'actuació	8
03	Actuacions departamentals	21
	OD1. Incrementar el coneixement social de la llengua	
	OD2. Fer fàcil l'ús del català	
	OD3. Garantir el català com la llengua d'ús normal de les institucions del país	
	OD4. Incentivar el compromís amb la llengua: generar acords, estendre actituds i implantar hàbits d'ús favorables al català	
	OD5. Garantir els recursos humans i materials necessaris	
	OD6. L'occità, aranès a l'Aran	
	OD7. Llengua de signes catalana	
	OD8. Crear i desplegar l'estructura del Departament	
04	Seguiment	34
05	Apèndix	36

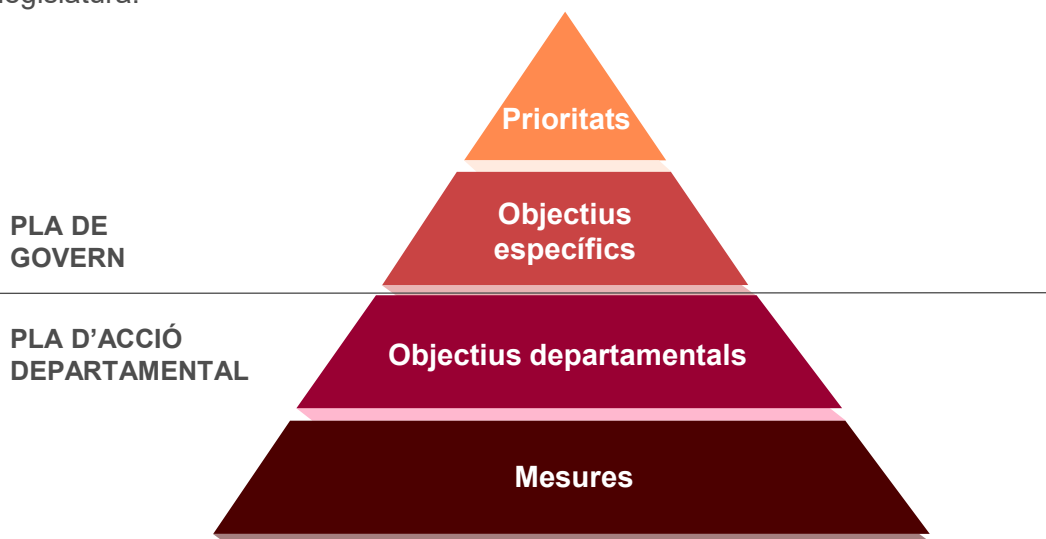
1

Introducció

El Pla d'acció del Departament de Política Lingüística forma part de la planificació estratègica de la Generalitat de Catalunya.

Aquest Pla **desglossa les línies d'acció principals del Departament de Política Lingüística**, que, alhora, es desgranen en actuacions que donen compliment a les 5 prioritats i als 35 objectius que van quedar recollits al Pla de Govern de la XV legislatura.

Aquest Pla d'acció suposa, doncs, un instrument de planificació política i estratègica amb un propòsit ambiciós, integral i executiu que ha d'esdevenir una eina per impulsar la tercera transformació de Catalunya sobre la base de les dues anteriors, que van suposar la recuperació de l'autogovern i l'impuls dels serveis públics per cohesionar Catalunya.

En el rerefons d'aquest Pla de Govern, hi ha la voluntat manifesta d'unir per progressar i servir per transformar, principis fonamentals que orienten l'acció de govern de manera sintètica en **5 grans prioritats**:

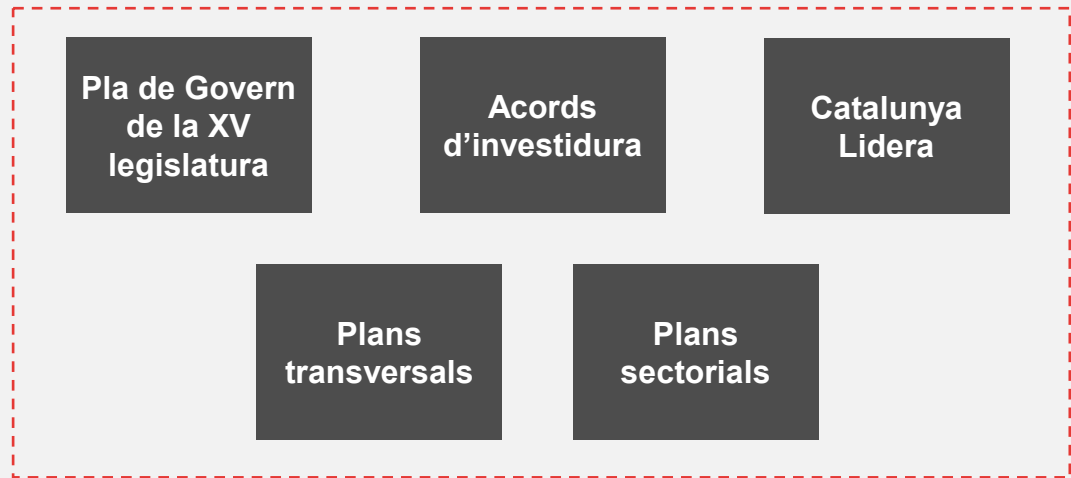
Prioritats del Pla de Govern

1. Prosperitat compartida basada en el coneixement, per millorar la qualitat de vida i l'accés a l'habitatge.
2. Transició energètica, ambiental i verda.
3. Equitat social, igualtat, feminisme i benestar.
4. Bon govern, seguretat i millors serveis públics.
5. Autogovern efectiu i finançament singular.

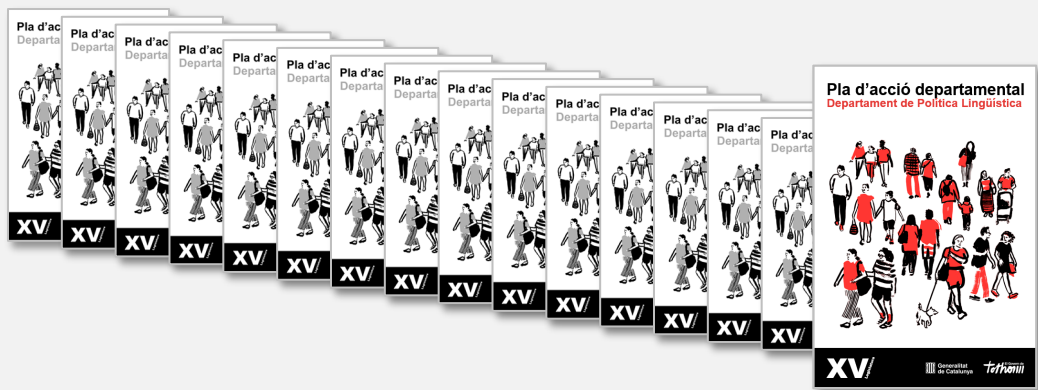
**35
objectius
específics**

Aquest **Pla d'acció departamental** constitueix la base de les mesures que el **Departament de Política Lingüística** durà a terme al llarg de la **XV legislatura (2024-2028)**. Fa honor als compromisos del Pla de Govern, als acords d'investidura i a altres plans sectorials o transversals que se n'han derivat, com a models i guies per a la prosperitat compartida que situarà Catalunya entre les regions punteres d'Europa.

Context del Pla d'acció departamental en el marc de la Generalitat de Catalunya

Plans d'acció departamental

Així doncs, el Pla d'acció s'estructura en **8 objectius departamentals**, que són:

Objectius departamentals

OD1. Incrementar el coneixement social de la llengua

OD2. Fer fàcil l'ús del català

OD3. Garantir el català com la llengua d'ús normal de les institucions del país

OD4. Incentivar el compromís amb la llengua: generar acords, estendre actituds i implantar hàbits d'ús favorables al català

OD5. Garantir els recursos humans i materials necessaris

OD6. L'occità, aranès a l'Aran

OD7. Llengua de signes catalana

OD8. Crear i desplegar l'estructura del Departament

Aquests objectius serviran per donar resposta a les necessitats sectorials a través de **39 mesures concretes**, que seran la manera de precisar els objectius del Govern per assolir una societat més pròspera, sostenible i cohesionada.

8

**objectius
departamentals**

39

mesures

2

Diagnosi dels àmbits d'actuació

El català, una llengua mitjana europea

El català és una llengua amb una demografia considerable, amb més de 10 milions de parlants, fet que la situa com la segona llengua més sabuda a Espanya, segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística.¹ En nombre de parlants, el català se situa dins del grup de llengües mitjanes europees, i té una mida equiparable o fins i tot superior a nombroses llengües estatals d'Europa, com el danès, el finès o l'eslovac.

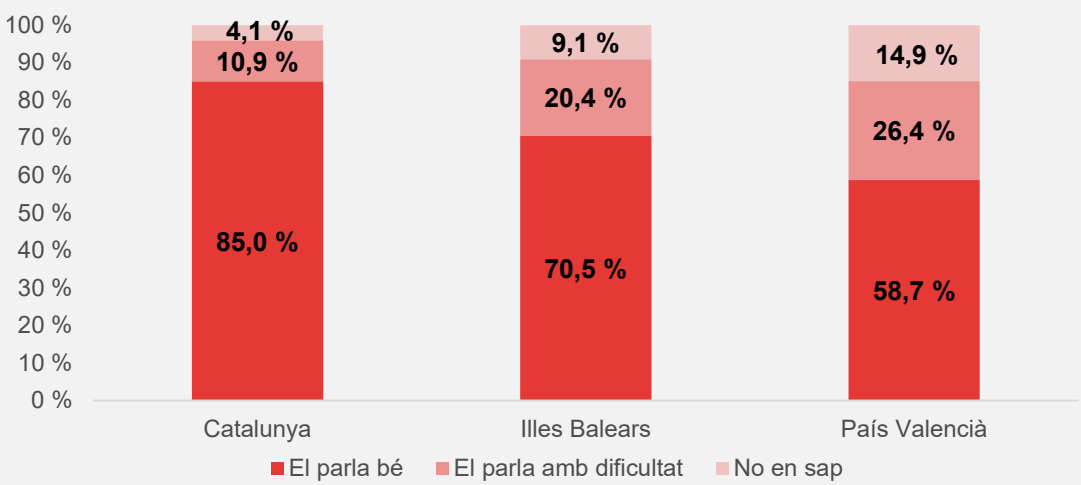
El català és una llengua estandarditzada, dotada d'un ampli ventall de recursos gramaticals, lexicogràfics i terminològics, característiques que permeten que es mantingui viva i que es parli i s'empri en pràcticament tots els àmbits.

La situació del català varia significativament segons el territori, la comarca, la localitat i fins i tot el barri. A més a més, cal tenir present que en algunes zones, especialment a la Catalunya del Nord, a l'Alguer i en grans nuclis urbans valencians, s'hi va produir una forta substitució lingüística durant el segle XX.

Encara des d'una perspectiva global, des de fa més de quatre dècades la llengua gaudeix d'un estatus d'oficialitat a la major part del domini lingüístic històric. En general, el català a l'ensenyament està àmpliament estès i el seu ús és considerable, tot i que varia segons el territori, tant en el sistema educatiu general com en l'universitari. A més, el català compta amb una àmplia producció cultural i comunicativa, així com un fort teixit associatiu que en promou i en defensa l'ús. La transmissió de la llengua dins de les famílies es manté globalment estable, i els parlants, tant nadius com no nadius, mantenen actituds majoritàriament positives envers la llengua. Els parlants no nadius constitueixen, avui dia, un gruix important del total de parlants del català.

A Catalunya, la situació del català és comparativament millor que la d'altres zones del domini lingüístic: els percentatges de coneixement, ús i adhesió a la llengua són més elevats, i la protecció legal i les polítiques de foment han estat històricament més sòlides.

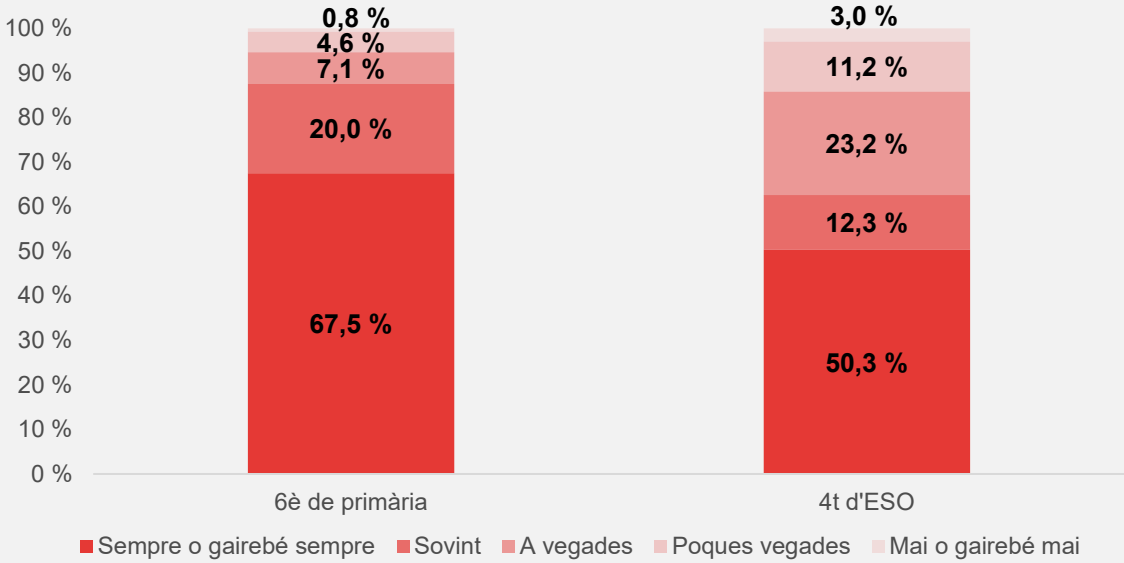
Gràfic 1. Comparació dels nivells de saber parlar català de la població de menys de 20 anys de les diferents comunitats autònomes. 2021

Font: Institut Nacional d'Estadística. (2023). Encuesta de características esenciales de la población y viviendas (ECEPOV). Año 2021.
https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736177092&menu=ultiDat os&idp=1254735572981.

Així mateix, el català és la llengua d'ús normal a la majoria de les institucions públiques, tant a escala nacional com local, i el seu ús en el sistema educatiu general i en l'universitari és notable.

Gràfic 2. Ús del català per part del professorat per adreçar-se a tot el grup dins les aules de 6è de primària i de 4t d'ESO. 2022

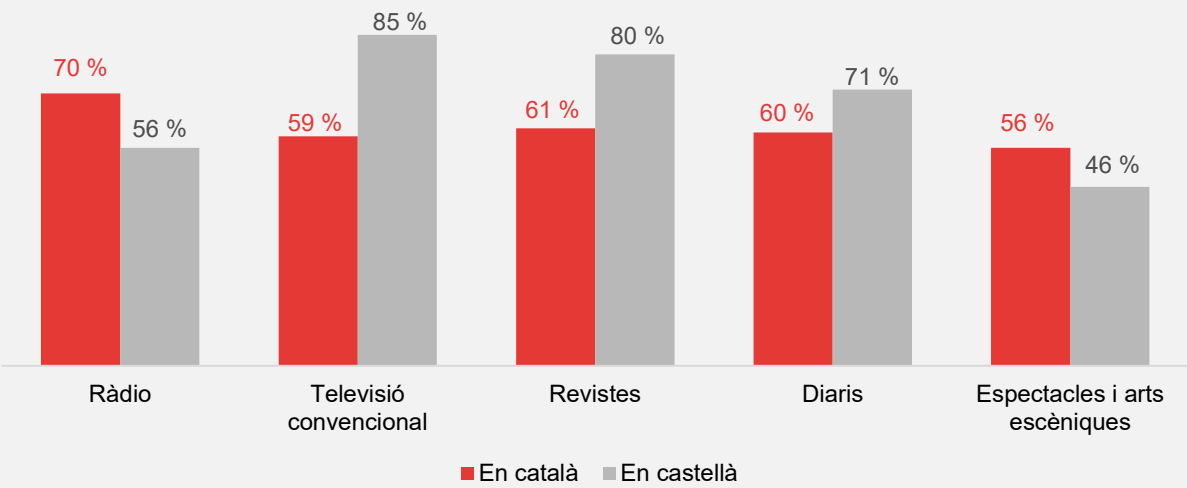

Font: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. (2023). Estudi sociolingüístic de l'alumnat de sisè d'educació primària de Catalunya. 2022. <https://hdl.handle.net/20.500.12694/4247>

Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. (2023). Estudi sociolingüístic de l'alumnat de quart d'ESO a Catalunya. 2022. <https://hdl.handle.net/20.500.12694/4246>

El català també té una presència molt sòlida en força àmbits, com ara el teatre, els mitjans de comunicació locals i la ràdio, o la literatura, entre d'altres. A més, té una influència ben apreciable en molts altres sectors, com el món econòmic, el professional i l'associatiu.

Gràfic 3. Percentatge de persones que duen a terme diverses activitats culturals en català i/o en castellà (no excloent). Catalunya, 2024

Font: Departament de Cultura. (2024). Enquesta de participació cultural a Catalunya (EPCC) [en línia]. <https://observatoricultural.gencat.cat/ca/ambits/drets-culturals/participacio/>.

L'EPCC inclou la població de 14 anys i més.

Una llengua amb reptes molt seriosos

Tot i les seves fortaleses, la llengua catalana viu un nombre molt important de reptes. No haver comptat amb un estat propici durant bona part de la història contemporània i haver patit un procés de minorització li han generat unes condicions adverses. Pel que fa concretament a Catalunya, a continuació s'indiquen algunes de les dinàmiques que afecten el català més complexes.

En primer lloc, perviuen bosses importants de persones que desconeixen la llengua.

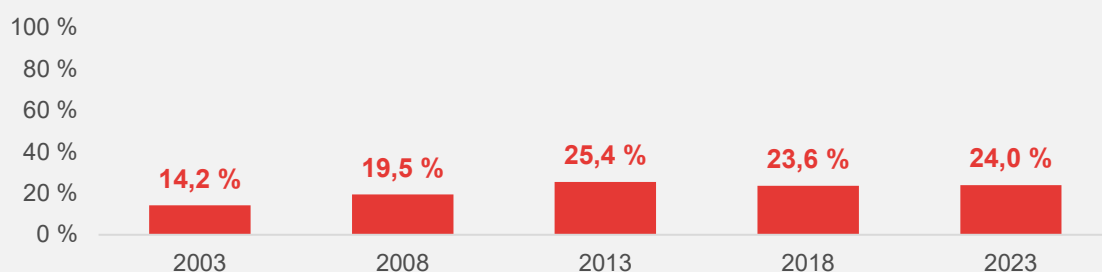
Gràfic 4. Percentatges i xifres absolutes de persones que no saben català (entendre'l, parlar-lo, llegir-lo, escriure'l). Catalunya, 2023

Font: Idescat i Departament de Política Lingüística. (2025). Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023.

Hi ha igualment uns percentatges molt importants de persones que mai no utilitzen el català (0 % d'ús).

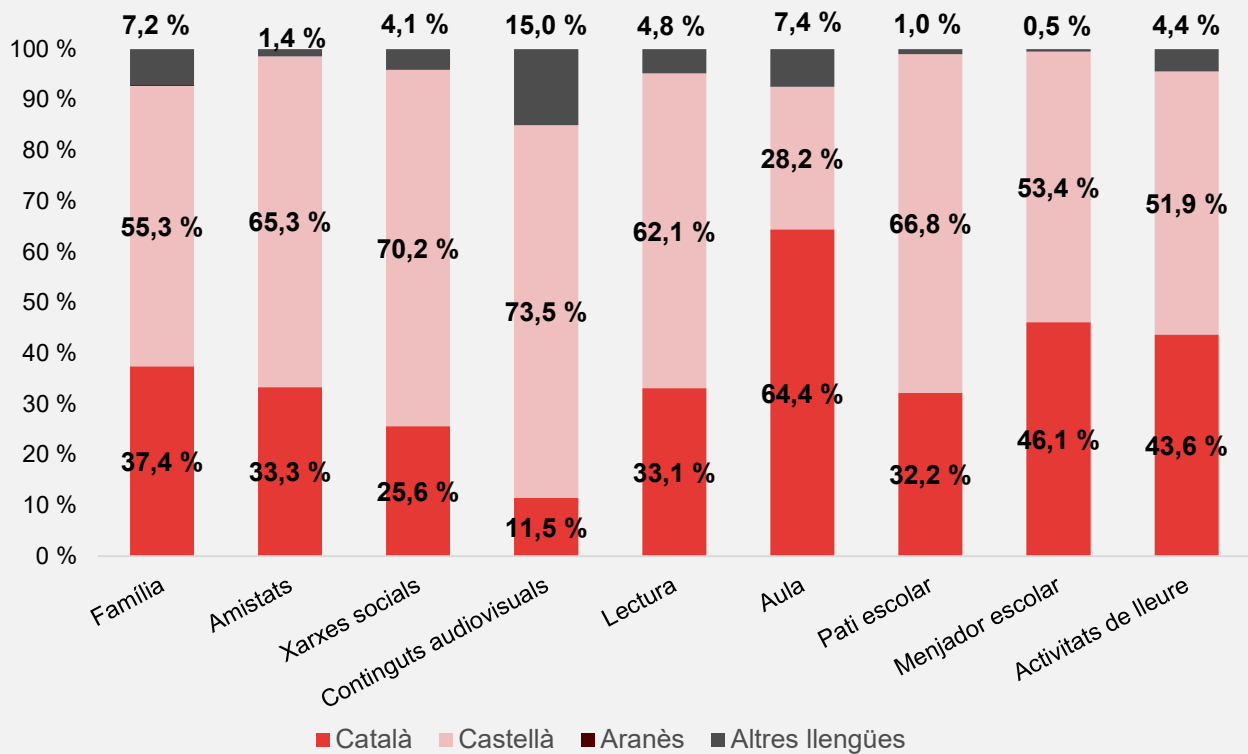
Gràfic 5. Percentatge de persones que mai no fan ús del català en el seu dia a dia. Catalunya, 2003-2023

Font: Idescat i Departament de Política Lingüística. (2025). Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023.

Per a molts adolescents i joves, el contacte amb el català es limita al que reben a l'escola.

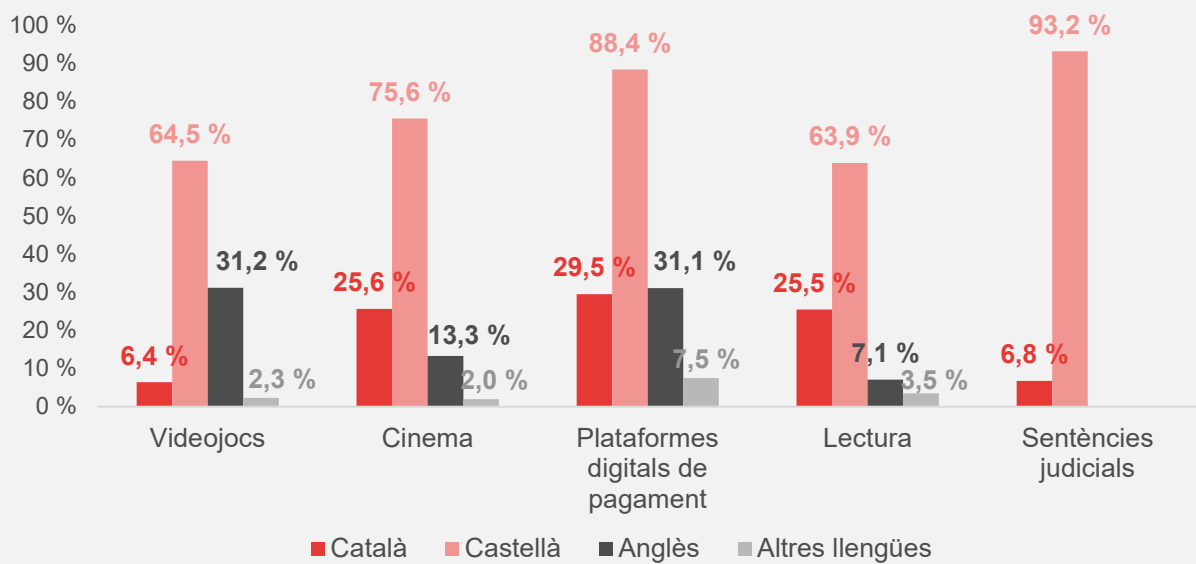
Gràfic 6. Usos lingüístics de la població escolar de Catalunya en diferents àmbits. 2022

Font: elaboració pròpia a partir de l'informe del Síndic de Greuges de Catalunya de 2022 Drets i usos lingüístics dels infants i els adolescents a Catalunya. L'escola com a garant de la igualtat d'oportunitats. https://www.sindic.cat/site/unitFiles/8513/Informe%20drets%20i%20usos%20linguistics_cat_ok.pdf.

En alguns àmbits socials, professionals i geogràfics, la presència del català continua sent escassa o molt limitada. Aquest és el cas, entre d'altres, de sectors com la justícia, l'etiquetatge dels productes comercials, les sales de cinema i els videojocs.

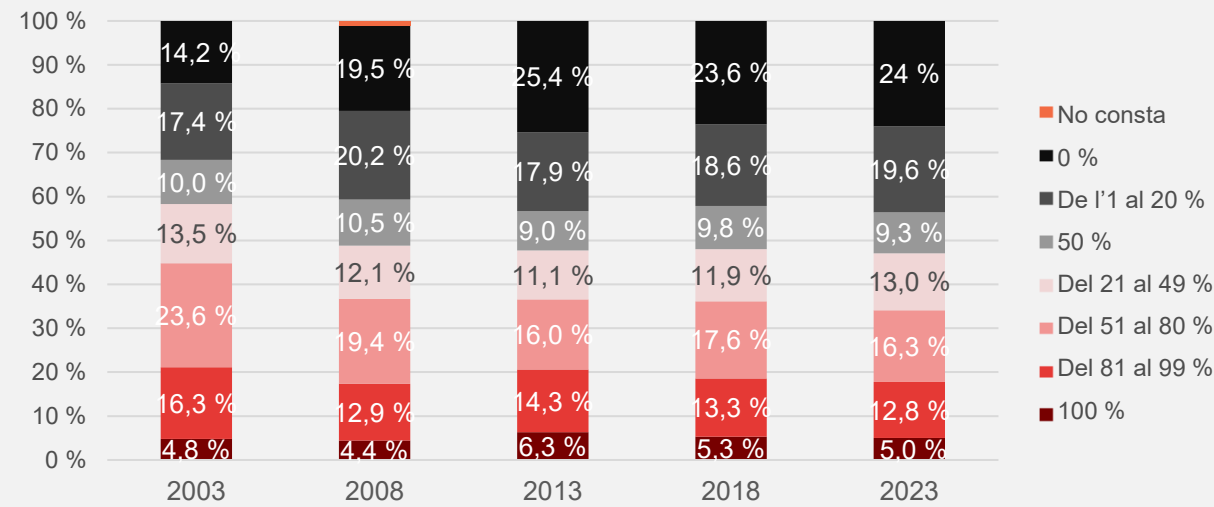
Gràfic 7. Usos lingüístics en diferents àmbits. 2023-2024

Font: respecte del consum de videojocs i cinema, Enquesta de participació cultural a Catalunya (EPCC) del Departament de Cultura, que inclou la població de 14 anys i més.
<https://observatoricultural.gencat.cat/ca/ambits/drets-culturals/participacio/>. Respecte de les sentències judicials, dades del Departament de Justícia.

Més enllà dels mals resultats en alguns àmbits significatius, al llarg dels darrers vint anys s'han registrat retrocessos en diversos indicadors lingüístics. Aquest és el cas, per exemple, de l'ús general del català, que ha anat disminuint en termes percentuals.

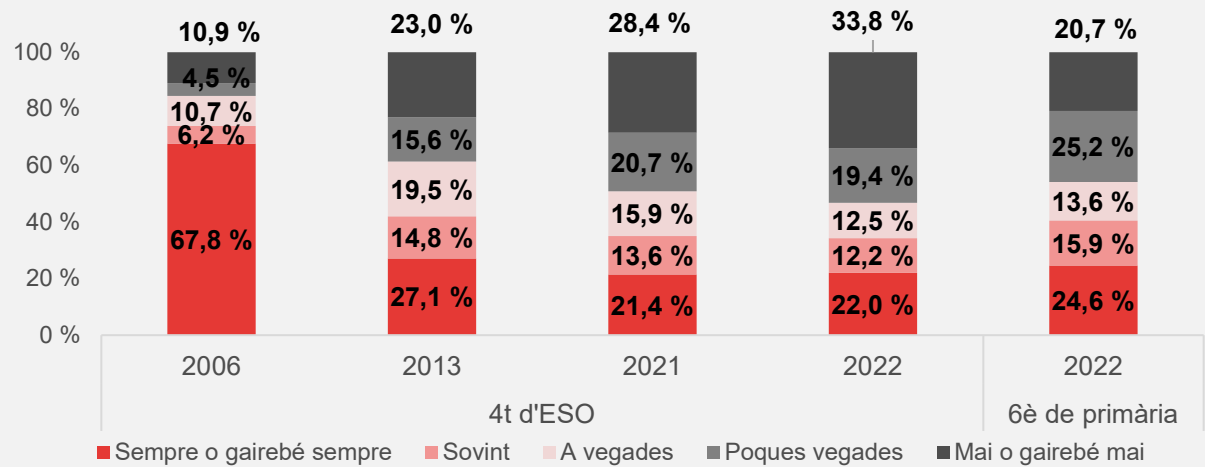
Gràfic 8. Evolució del percentatge de parlants de 15 anys i més segons el seu grau d'ús diari del català. 2003-2023

Font: Idescat i Departament de Política Lingüística. (2025). Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023.

El retrocés de l'ús del català és palès, per exemple, en el sistema educatiu (gràfic 9), i un altre àmbit en què es detecta un retrocés continu és l'atenció sanitària (gràfic 10).

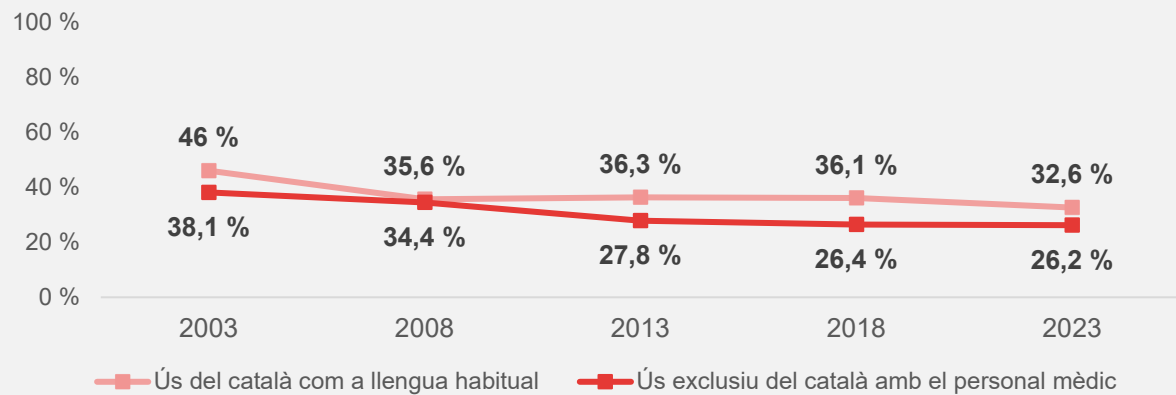
Gràfic 9. Evolució de l'ús del català per part de l'alumnat de 4t d'ESO i de 6è de primària en les activitats en grup. 2006-2022

Font: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. (2023). Estudi sociolingüístic de l'alumnat de sisè d'educació primària de Catalunya. 2022. <https://hdl.handle.net/20.500.12694/4247>.

Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. (2023). Estudi sociolingüístic de l'alumnat de quart d'ESO a Catalunya. (2022). <https://hdl.handle.net/20.500.12694/4246>.

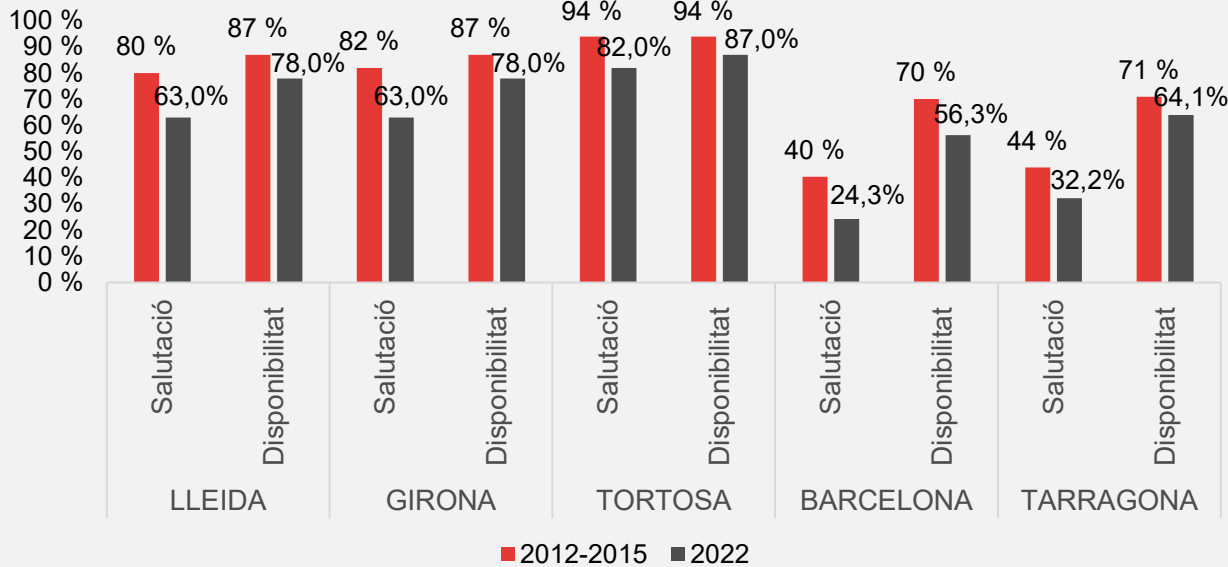
Gràfic 10. Evolució de l'ús del català com a llengua habitual i amb el personal mèdic. 2003-2023

Font: Idescat i Departament de Política Lingüística. (2025). Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023.

L'ús del català també ha retrocedit en l'atenció al públic en el sector del comerç.

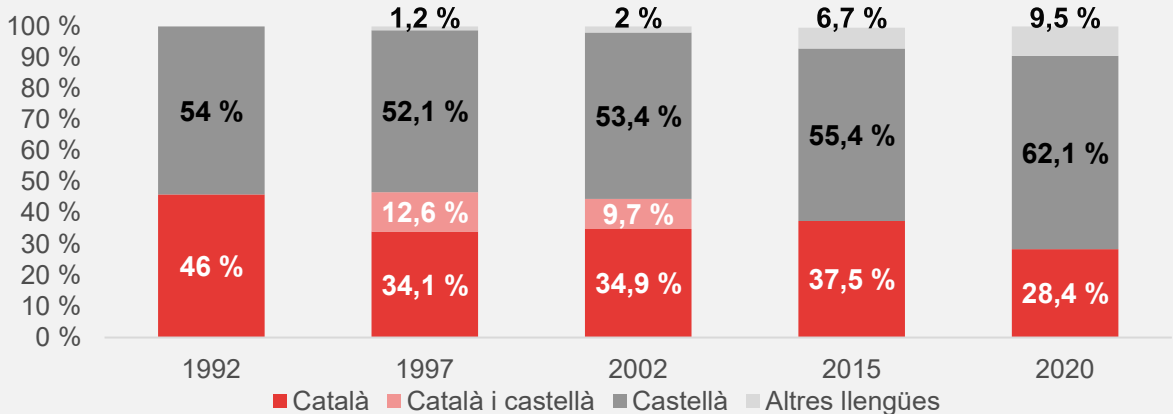
Gràfic 11. Evolució de l'índex Ofercat sobre l'ús de la llengua catalana en la salutació i en la disponibilitat lingüística en els establiments comercials de cinc ciutats. 2012-2015 i 2022

Font: elaboració pròpia a partir dels estudis de l'oferta lingüística als establiments comercials Ofercat, elaborats per la Secretaria de Política Lingüística i el Consorci per a la Normalització Lingüística (Ofercat 2012: Barcelona; Ofercat 2015: Girona, Lleida, Tarragona i Tortosa, i Ofercat 2022: Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Tortosa).

El retrocés en l'ús de la llengua es visualitza quan es compara l'evolució de la llengua habitual dels joves a la ciutat de Barcelona.

Gràfic 12. Evolució de la llengua habitual dels joves a Barcelona. 1992-2020

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a la joventut de l'Ajuntament de Barcelona 1992, 1997, 2002, 2015 i 2020. Cal tenir en compte que hi ha canvis metodològics al llarg de la sèrie.

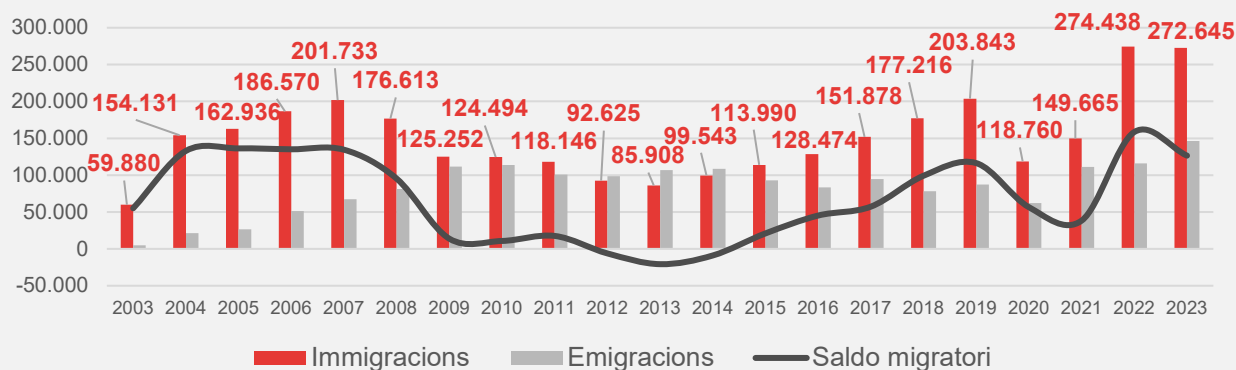
Com s'ha arribat a aquesta situació?

La situació actual de la llengua catalana no es deriva només d'una sola causa, sinó d'una multiplicitat de factors, sovint entrelaçats, entre els quals n'hi ha de polítics, legals, econòmics, demogràfics, culturals, etc. Alguns d'aquests factors tenen l'origen en realitats estrictament catalanes, mentre que d'altres es deriven de dinàmiques d'abast espanyol, europeu o fins i tot mundial. N'hi ha que tenen un origen reculat, fins i tot multisecular, mentre que d'altres tenen només algunes dècades o són fins i tot més recents.

A l'hora de sintetitzar els principals reptes per a la llengua, els factors que solen enumerar-se en primer lloc són els de natura **jurídica i política**. És evident que l'assumpció del plurilingüisme a Espanya a partir de la Constitució de 1978 va significar un canvi fonamental respecte de les polítiques lingüístiques d'imposició del monolingüisme castellà oficial desplegades durant els tres segles anteriors, llevat d'excepcions temporalment molt breus. En aquest marc, desplegat pels estatuts d'autonomia de 1979 i 2006 i la legislació lingüística i sectorial, el català ha assolit un grau de reconeixement oficial elevat. Tanmateix, és igualment evident que aquest reconeixement no és encara ple. D'una banda, perquè l'oficialitat de la llengua és encara incompleta, tal com mostren, sense anar més lluny, els esforços en curs per aconseguir que sigui oficial a les institucions europees i que s'utilitzi en institucions centrals de l'Estat. D'una altra, perquè a Catalunya mateix continua havent-hi dificultats objectives a l'hora d'exercir aquesta oficialitat en tot un seguit d'àmbits, com per exemple la justícia, però també en d'altres com la salut, els drets socials, etc.

Un segon front de reptes per a la llengua catalana es deriva de les **dinàmiques socioeconòmiques** del país i les seves conseqüències sociodemogràfiques. En especial, els forts corrents migratoris de les darreres dues dècades i mitja han transformat substancialment la realitat social del país.

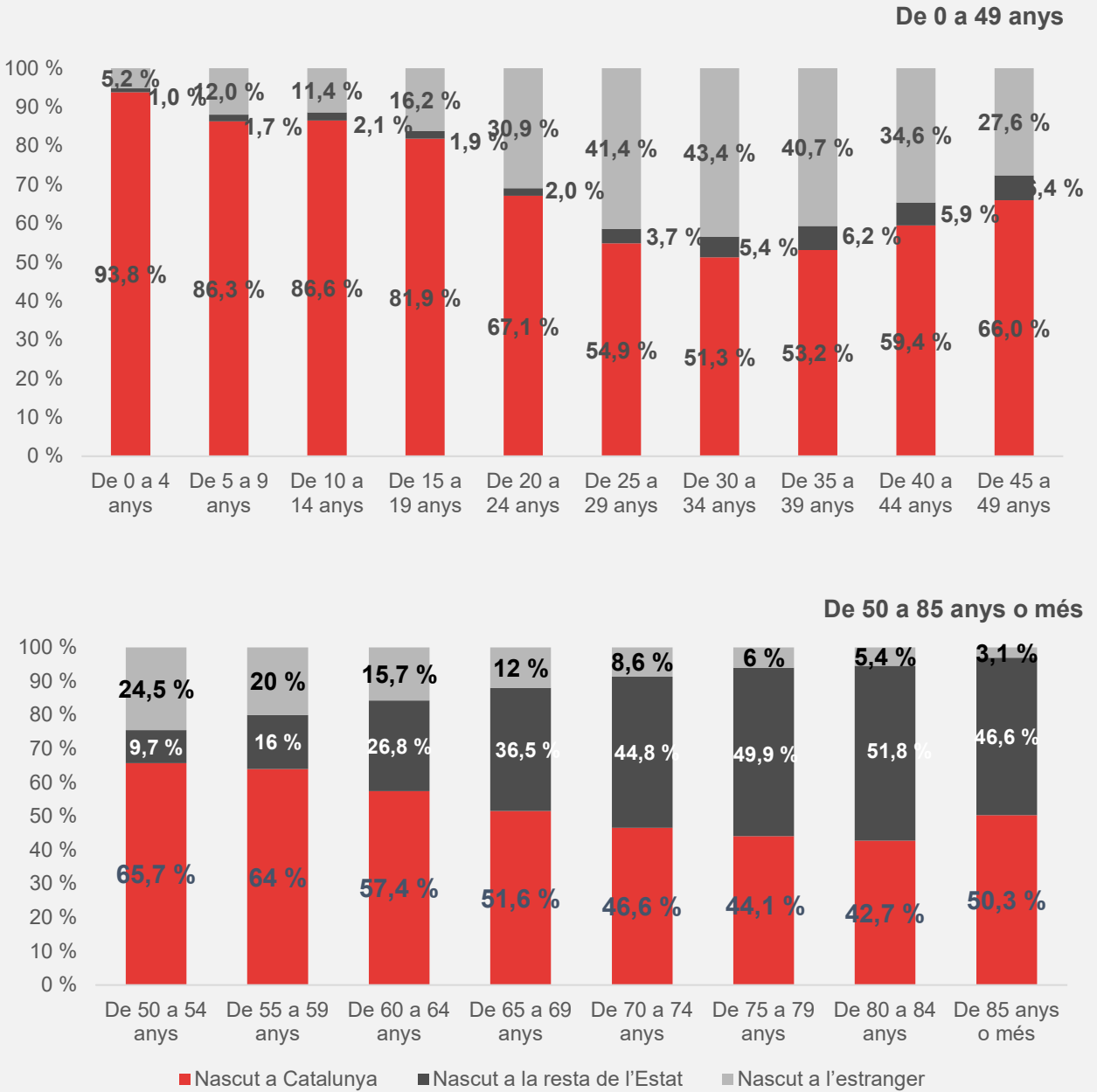
Gràfic 13. Evolució del nombre de persones arribades i sortides de Catalunya i saldo migratori. 2003-2023

Font: Idescat, a partir de l'Estadística de variacions residencials de l'INE, 2005-2021; Idescat, a partir de l'Estadística de migracions i canvis de residència de l'INE, 2022.

Com a conseqüència, l'any 2023, la població d'entre 25 i 44 anys nascuda fora de Catalunya —bàsicament, fora d'Espanya— superava el 40 %.

Gràfic 14. Població resident a Catalunya per edat i lloc de naixement. 2023

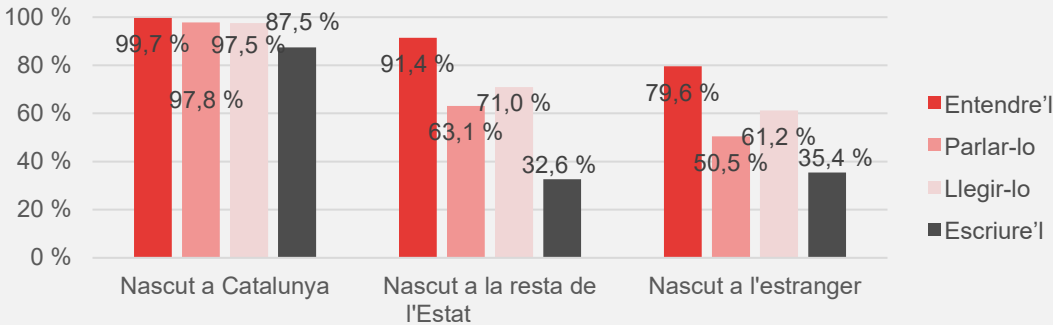

Font: Idescat, a partir del Cens de població anual de l'INE.

Una tercera font de reptes per a la llengua és la que s'origina en els avenços en el món de les **tecnologies, la comunicació i l'audiovisual**. D'una banda, el pes de les pantalles en la vida quotidiana converteix l'audiovisual en un instrument de socialització que la humanitat no havia experimentat anteriorment. Tot això té implicacions en els imaginaris col·lectius i els possibles prejudicis sobre les llengües, perquè incideix en la transmissió dels idiomes entre generacions i en la integració social de les persones nouvingudes. D'una altra banda, la digitalització i la intel·ligència artificial estan guanyant presència d'una manera vertiginosa en la societat contemporània, amb tots els reptes i totes les potencialitats que ofereixen en el terreny de les tecnologies de la llengua. Fer prediccions en un terreny tan àgil és arriscat, però si alguna cosa sembla clara és que les llengües que no es normalitzin en aquests entorns tindran un futur molt complicat.

Finalment, hi ha tot un seguit de reptes que es deriven dels **canvis culturals, ideològics i actitudinals i de comportaments** que s'han produït durant les darreres dècades, alguns de dimensions mundials, altres de més específics de Catalunya. En termes mundials, la globalització econòmica, els canvis tecnològics comunicatius i de transports i el creixement dels contactes transnacionals han afavorit el desenvolupament d'unes mirades positives sobre la diversitat lingüística i cultural, i això té un impacte positiu en la projecció del català. Alhora, aquests mateixos canvis també han facilitat patrons de migració temporal, de manteniment de llaços estrets amb les societats d'origen, de replegaments comunitaris o d'estils de vida nòmades que sovint no afavoreixen ni l'ús ni l'aprenentatge de les llengües locals. A Catalunya, tots aquests fenòmens s'estan produint d'una manera intensa i accelerada en un context sociolingüístic en què el català tot just estava apuntant el seu procés de recuperació, i tenen com a conseqüència unes dificultats d'aprenentatge del català perceptibles entre les poblacions nouvingudes, sobretot entre les que arriben a partir de l'adolescència. De fet, l'hàbit profundament arrelat en molts sectors de no adreçar-se en català a les persones que no s'ajusten als estereotips tradicionals de catalanitat constitueix un dels principals impediments per a la difusió de la llengua.

Gràfic 15. Percentatge de persones que saben català segons el lloc de naixement. 2023

No cal dir que totes aquestes circumstàncies es produeixen en un context sociolingüístic marcat d'una manera determinant pel fet que el català comparteix oficialitat, usos, coneixement i espais amb el castellà, una de les llengües amb més parlants i més suports de tota mena (polític, econòmic, tecnològic, etc.) d'arreu del món. El fet que el castellà sigui la llengua oficial de l'Estat, que sigui àmpliament conegut per pràcticament tota la població resident a Catalunya, que sigui la llengua inicial de prop de la meitat de les persones arribades durant les darreres onades immigratòries i que gaudeixi d'una oferta cultural, comunicativa i tecnològica amplíssima incrementa els reptes per al català.

The background of the entire slide is a close-up photograph of the fore-edge of several old, thick books. The pages are aged, yellowed, and show some wear and tear. A bright red rectangular overlay covers the top portion of the image, containing the chapter number and title.

3

Actuacions departamentals

Tal com es menciona en la introducció, el Pla d'acció departamental s'estructura en **8 objectius** alineats amb les prioritats i els objectius específics del Pla de Govern. Concretament, els objectius d'aquest Pla s'implementaran en el marc de 39 mesures:

OD1 Incrementar el coneixement social de la llengua

OD2 Fer fàcil l'ús del català

OD3 Garantir el català com la llengua d'ús normal de les institucions del país

OD4 Incentivar el compromís amb la llengua: generar acords, estendre actituds i implantar hàbits d'ús favorables al català

OD5 Garantir els recursos humans i materials necessaris

OD6 L'occità, aranès a l'Aran

OD7 Llengua de signes catalana

OD8 Crear i desplegar l'estructura del Departament

Incrementar el coneixement social de la llengua

Per poder parlar una llengua determinada en una conversa, cal que els participants la sàpiguen. Per poder consumir productes en un idioma concret, cal que els usuaris com a mínim l'entenguin. A Catalunya, tant per raons històriques com per les dinàmiques demogràfiques contemporànies, hi ha àmplies capes socials que no han tingut un accés suficient al català per poder aprendre'l i fer-se'l seu. Aquesta mancança priva moltes persones de la llibertat d'emprar la llengua catalana, de la capacitat de gaudir-ne i dels rèdits socials que comporta, i, des d'un punt de vista col·lectiu, planteja reptes de cohesió social i equitat al conjunt del país.

Cal fer un esforç molt important per superar aquests dèficits i facilitar que totes les persones tinguin accés al català per tal que puguin adquirir-lo i fer-se'l seu.

Aquest objectiu departamental està vinculat als objectius 1.8, 3.1 i 5.4 del Pla de Govern.

Mesures

- 1.1. Rellançar els mecanismes d'acollida, ensenyament i dinamització lingüística per a persones adultes per fer front efectivament tant al repte migratori com a les necessitats del conjunt de la població, reforçant la dotació econòmica i de personal del Consorci per a la Normalització Lingüística. Fomentar la concertació local, amb els agents cívics i socials implicats i amb els ajuntaments, per impulsar el català com a llengua d'acollida; potenciar la concertació social, incloent el català en els cursos de polítiques actives d'ocupació i formació contínua com a matèria, i garantir l'ús normal del català com a llengua vehicular.
 - En el marc del pla de xoc d'ensenyament de català per a adults i del Pacte Nacional per la Llengua, incrementar els recursos per a l'ensenyament de la llengua i rellançar el Consorci per a la Normalització Lingüística.
 - Convocar una línia de suport a la política lingüística dels municipis petits i mitjans.
 - Involucrar entitats socials i sindicals en l'acollida i la dinamització lingüístiques.
 - Estendre la formació i dinamització de català en entorns d'empresa i treball d'acord amb els actors del sector.
 - Incrementar els fons estatals i europeus per a la formació en català.
- 1.2. Crear un nou certificat A1 per facilitar l'acolliment lingüístic, i diversificar i millorar l'oferta d'aprenentatge de català per a adults més enllà de l'ensenyament formal.

- 1.3. Garantir que el sistema educatiu dota efectivament de competències oral i escrita en català la totalitat dels infants i adolescents que escolaritza.
- 1.4. Incloure l'assoliment del C2 de català en el grau d'Educació Primària i potenciar-ne l'obtenció en altres graus.
- 1.5. En el marc de l'aplicació dels plans de foment del català desenvolupats pels departaments de Salut i Drets Socials, col·laborar amb aquests departaments per establir un calendari de capacitació del personal i de normalització de l'ús que garanteixi l'atenció activa en català als usuaris al llarg de la legislatura, i executar les mesures pertinents per assolir-ho.
- 1.6. Potenciar el català en l'àmbit de la salut.
 - Impulsar l'aprenentatge de català als estudis de salut.
 - Cooperar amb el Departament de Salut per millorar la competència lingüística del personal sanitari.
- 1.7. Promoure i difondre l'ensenyament de la llengua catalana a l'exterior.
- 1.8. Impulsar l'aprenentatge digital del català i desenvolupar noves eines d'aprenentatge en línia.

Les relacions entre les persones es produeixen sempre en contextos determinats, i la configuració lingüística d'aquests contextos —que s'estableix mitjançant el paisatge visual o sonor (per exemple, la llengua en què es donen les instruccions per la megafonia)—, i també la capacitat del personal de parlar l'idioma, faciliten o entrebanquen l'ús de les llengües. Així, encara que el català sigui *de iure* oficial, si una oficina, un establiment comercial o un centre de salut transmet la percepció que parlar-hi en català és un fet anòmal o, pitjor encara, conflictiu, la majoria dels parlants renunciarà al dret a emprar-lo. Igualment, si la configuració de l'oferta fa que accedir a un producte en català impliqui un esforç molt superior a accedir-hi en castellà, el consum en català es reduirà. Fins i tot aquelles persones que arribin a superar la pressió del context i emprin el català tendiran a fer-ho en una situació d'incomoditat o fins i tot d'estrès, una circumstància contradictòria amb la condició de llengua oficial i pròpia del català a Catalunya. Més encara, l'increment dels contextos propicis per al català és la millor manera d'estimular l'ús social de la llengua.

Cal, per tant, que les administracions treballin conjuntament amb els operadors privats per tal d'anar eliminant els contextos refractaris a l'ús del català i per incrementar l'oferta i la disponibilitat de recursos en aquesta llengua.

Aquest objectiu departamental està vinculat als objectius 1.6 i 5.4 del Pla de Govern.

Mesures

- 2.1. Garantir activament el compliment de la legislació en matèria de drets lingüístics, especialment a les empreses i al comerç (retolació, etiquetatge, atenció al públic, oferta de serveis, etc.), i dotar els organismes encarregats de vetllar per aquest compliment del personal i els recursos necessaris per fer-ho.
 - Implementar un pla de foment del coneixement i l'ús del català als comerços.
- 2.2. Col·laborar amb el Departament de Justícia i Qualitat Democràtica en l'aplicació del Pla de foment de l'ús del català en els àmbits del Departament de Justícia.
- 2.3. Col·laborar amb el Departament de Recerca i Universitats en l'aplicació del Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca de Catalunya.
- 2.4. Col·laborar amb el Departament d'Educació i Formació Professional en l'aplicació del Pla de foment de la llengua catalana als centres educatius 2023-2028.

- 2.5. Col·laborar amb el Departament de Drets Socials i Inclusió en l'aplicació del Pla de foment del català del Departament de Drets Socials i Inclusió 2024-2025.
- 2.6. Col·laborar amb el Departament de Salut en l'aplicació del Pla per garantir el coneixement i l'ús del català en el sistema públic de salut de Catalunya 2024-2026.
- 2.7. Col·laborar amb el Departament d'Educació i Formació Professional per consolidar i estendre els plans educatius d'entorn, i implantar la vehicularitat de la llengua catalana en l'àmbit de les activitats extraescolars i de l'esport de base i el lleure.
- 2.8. Vetllar perquè l'oferta comunicativa i cultural en català sigui rica, atractiva per a tots els públics i accessible arreu del territori.

Garantir el català com la llengua d'ús normal de les institucions del país

El català, com a llengua pròpia del país, és també la llengua d'ús normal de les seves administracions i institucions. Més enllà del valor instrumental evident que aquest ús li confereix, aquesta vinculació entre la llengua i l'Administració catalanes reforça el valor simbòlic del català com a instrument d'integració plena a la societat catalana, un valor que resulta especialment important de reforçar en un moment de profundes transformacions demogràfiques del país, en què cal extremar-se en la pedagogia per construir una societat cohesionada.

Aquest objectiu departamental està vinculat a l'objectiu 5.4 del Pla de Govern.

Mesures

- 3.1. Garantir el català com la llengua d'ús normal de les administracions i de les institucions catalanes en les seves actuacions internes i en la relació entre elles, així com en les comunicacions i les notificacions adreçades a les persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret d'opció lingüística de la ciutadania en la seva relació amb l'Administració.
- 3.2. Aprovar el Pla de millora de la qualitat lingüística a la Generalitat de Catalunya.
- 3.3. Proporcionar acompanyament i suport al procés negociador per assolir l'oficialitat plena i l'ús normalitzat del català a les institucions de la Unió Europea.

Incentivar el compromís amb la llengua: generar acords, estendre actituds i implantar hàbits d'ús favorables al català

Per fer front a tots els reptes exposats, és imprescindible estimular el compromís actiu amb la llengua no sols de les institucions, sinó de tota la societat en general. Per assolir-lo, en primer lloc cal apartar la llengua de les lluites partidistes i sectorials de curt abast, evitar lligar-la a una ideologia concreta i bastir acords col·lectius tan amplis com siguin possibles. És important fer entendre que defensar el català no implica atacar cap altra llengua, sinó crear les condicions que en garanteixin la supervivència amb normalitat i en igualtat amb les altres llengües del món. En segon lloc, l'enfortiment de la llengua catalana reclama l'arrelament d'unes actituds positives envers el català i també que s'apregui i que s'utilitzi. La llengua és «cosa de tots», independentment de si s'ha heretat o no per via familiar. Cal evitar que el català es converteixi en la llengua de només un grup social específic, i la millor manera d'evitar-ho és reivindicant-la com a patrimoni col·lectiu. En tercer lloc, cal implantar uns hàbits d'ús favorables a la llengua, tant en el terreny corporatiu com en el personal, que en potenciïn l'aprenentatge i l'ús en el màxim d'àmbits i de col·lectius possibles. Els petits gestos del dia a dia, a casa, a la feina, als comerços, als dispositius mòbils, són fonamentals per fomentar i donar visibilitat a la llengua. En aquest sentit, és important difondre la mirada lingüística, és a dir, l'hàbit de reflexionar sobre les conseqüències lingüístiques de les actuacions individuals i corporatives.

Ateses les dimensions dels reptes per al català, tothom té un paper per fer en el compromís per la llengua: les administracions han de liderar l'actuació, però també són importants el món de l'empresa i del treball; els diferents sectors de la cultura, de la comunicació, de l'educació i de l'associacionisme; la societat civil sencera, i tota la població en general. Lògicament, els primers cridats a activar el compromís són les persones que ja saben català, que són les que més fàcilment poden compartir-la amb els qui encara no la saben i les que més facilitats tenen per emprar-la en els seus àmbits respectius. Però a l'hora d'enfortir el català resulta igualment crucial guanyar la complicitat dels qui encara no el saben, que poden donar-hi suport de múltiples maneres fins i tot abans d'aprendre'l. L'exemple dels pares i mares que, sense saber català, van impulsar l'ensenyament immersiu per als seus fills, o el de tantes i tantes persones arribades d'arreu del món que durant les darreres dècades han fet seu el català són, en aquest sentit, uns referents que haurien de fer-se valdre en totes les seves dimensions.

Aquest objectiu departamental està vinculat a l'objectiu 5.4 del Pla de Govern.

Mesures

- 4.1. Aprovar el Pacte Nacional per la Llengua.
- 4.2. Impulsar iniciatives diverses de formació i informació sobre bones pràctiques per tal d'anar estenent actituds i hàbits favorables a la llengua tant dins de l'Administració com en el conjunt de la societat.
- 4.3. Executar una campanya general de foment de l'ús del català.
- 4.4. Projectar la política lingüística sobre el conjunt de les polítiques del Govern.
- 4.5. Reformar el Consell Social de la Llengua Catalana per generar consensos i iniciatives d'impuls de la llengua.

Tant l'aprenentatge com l'ús d'una llengua demanen l'existència de personal preparat, així com el desenvolupament d'eines, productes i altres recursos necessaris per fer un ús de la llengua en igualtat de condicions. Calen formadors i dinamitzadors lingüístics, i eines d'aprenentatge en format físic i digital, però també productes culturals, mitjans de comunicació i tecnologies lingüístiques. Part d'aquests recursos han de provenir de les administracions, però també hi tenen un paper determinant la societat civil, el voluntariat, el món associatiu i empresarial, etc. Una part d'aquesta inversió de recursos es tradueix en més cohesió social i més benestar, però cal tenir present que també repercuteix directament en termes de desenvolupament de les indústries culturals i tecnològiques.

Aquest objectiu departamental està vinculat a l'objectiu 5.4 del Pla de Govern.

Mesures

- 5.1. Intensificar les campanyes per promoure les vocacions per a Filologia Catalana i la formació d'ensenyants i dinamitzadors lingüístics.
- 5.2. Desenvolupar un pla d'impuls al català a l'audiovisual i l'entorn digital, com a mínim amb la dotació prevista en el projecte de pressupostos per al 2024, per incrementar el nombre de pel·lícules i sèries produïdes, doblades o subtitulades en català; per augmentar l'exhibició de cinema en català en sala, perquè s'incorpori el català a les plataformes audiovisuals; per fer créixer la presència del català a les xarxes socials i als videojocs, i perquè el català estigui disponible a les principals tecnologies de la llengua.
 - Implementar el Pla d'impuls del català en l'àmbit audiovisual.
 - Implementar el Pla d'impuls del català en l'àmbit tecnològic.
 - Impulsar la recerca sobre tecnologies de la llengua, intel·ligència artificial i noves eines.
 - Impulsar la creació de continguts i productes audiovisuals en català (doblatges, traduccions, etc.).
- 5.3. Analitzar els resultats de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població (EULP) del 2023 i aprofitar-los per a les tasques de planificació lingüística.
- 5.4. Crear un centre de recerca aplicada en política lingüística, aprenentatge i ús de la llengua —vinculat al sistema universitari i de recerca, al Govern, al Consell Social de la Llengua Catalana i al Consorci per a la Normalització Lingüística— que es dediqui a analitzar la realitat sociolingüística, avaluar les actuacions realitzades, liderar experiències innovadores i proposar el desenvolupament de nous recursos.

L'aranès, nom que rep la llengua occitana a l'Aran, és la llengua pròpia d'aquest territori. L'any 2018, 7.060 persones entenien l'aranès, 5.087 el sabien parlar, 6.234 el sabien llegir i 3.880 el sabien escriure (EULP 2018).² Si la situació del català és delicada i està afectada per factors diversos, la de l'aranès ho és molt més, començant per una demografia molt més exigua, dificultats en l'estandardització i una precarietat més acusada en tots els àmbits, especialment tenint en compte que la llengua occitana no és oficial a la majoria del seu territori històric i que es troba en una situació de minorització extrema.

A partir de l'Estatut d'autonomia del 2006, l'aranès va esdevenir oficial a Catalunya, d'acord amb el que s'estableix a l'Estatut i a les lleis de normalització lingüística. La Llei 35/2010, d'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran,³ regula el reconeixement, la protecció i la promoció de l'occità, que a l'Aran lidera el Conselh Generau d'Aran, amb el concurs de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana en els aspectes de codificació i normativització lingüístiques. Durant la darrera legislatura es va obrir una nova etapa de col·laboració en matèria de política lingüística a l'Aran, i la Generalitat va incrementar substancialment les transferències al Conselh per fomentar i protegir l'occità aranès, i també per impulsar diferents projectes d'ensenyament i de difusió.

De cara a la present legislatura, cal desplegar i intensificar la col·laboració entre les institucions en dues direccions prioritàries. D'una banda, cal treballar perquè tant les institucions araneses com les catalanes puguin dur a terme polítiques efectives de normalització de l'idioma a l'Aran, especialment en els àmbits més significatius, com ara l'ensenyament a infants i adults, la dinamització de l'ús, l'ús institucional, l'accés als mitjans, etc. De l'altra banda, cal concretar en quins termes s'ha de desenvolupar l'oficialitat i el foment de l'occità fora de l'Aran.

Aquest objectiu departamental està vinculat als objectius 3.1 i 5.4 del Pla de Govern.

Mesures

- 6.1 Impulsar la llengua occitana, aranès a l'Aran, elaborant i desplegant el Pla integral per a l'occità, aranès a l'Aran.
- 6.2 Vetllar pels drets lingüístics i la disponibilitat lingüística en occità, aranès a l'Aran.
- 6.3 Impulsar la incorporació de l'occità, aranès a l'Aran, a les eines digitals.
- 6.4 Fomentar el coneixement de l'occità, aranès a l'Aran.

La llengua de signes catalana (LSC) és la llengua de les persones sordes i sordcegues signants de Catalunya. Es tracta d'una llengua visuogestual, totalment autònoma de qualsevol llengua oral, que ha anat assolint un estatus legal al llarg de les darreres dècades.

El reconeixement de l'LSC està regulat per la Llei 17/2010, de 3 de juny, de la llengua de signes catalana.⁴ Els darrers anys s'han fet avenços en l'àmbit legal (amb l'aprovació del Codi d'accessibilitat,⁵ el Projecte de llei de l'audiovisual de Catalunya⁶ o la Llei de comunicació audiovisual espanyola⁷), en el desenvolupament de materials d'aprenentatge (amb la publicació dels nivells inicials del Marc europeu comú de referència per a les llengües), en la divulgació (amb la primera exposició sobre l'LSC) i en l'aposta per visibilitzar públicament aquesta llengua (amb l'increment de l'ús de l'LSC als actes dels diferents departaments del Govern).

Aquest objectiu departamental està vinculat als objectius 3.1 i 5.4 del Pla de Govern.

Mesures

- 7.1. Reforçar i impulsar la llengua de signes catalana (LSC), desenvolupant un pla sobre l'LSC.
- Millorar l'abast i les eines de formació en LSC, emmarcant-los progressivament en els nivells del Marc europeu tant pel que fa a la docència com pel que fa a l'acreditació, i posant-los al servei del manteniment de la comunitat.
 - Augmentar la difusió de l'LSC més enllà de la comunitat sorda i sordcega signant.
 - Potenciar la recerca en LSC.
 - Impulsar eines digitals per a l'LSC.

El Pla de Govern de la XV legislatura inclou, com un dels objectius estratègics sobre la política lingüística, «protegir i impulsar el català, l'occità, aranès a l'Aran, i la llengua de signes catalana, en el marc d'una societat lingüísticament i culturalment diversa», dins de la cinquena gran prioritat del Govern (objectiu específic 5.4 de la prioritat 5, «Autogovern efectiu i finançament singular»).

El Decret 444/2024, de 12 de novembre, d'estructuració del Departament de Política Lingüística, ha introduït canvis organitzatius rellevants respecte de l'estructura de l'anterior Secretaria de Política Lingüística. Així, s'han creat dues direccions generals i s'han reorganitzat els òrgans actius de nivell de subdirecció i servei, entre altres modificacions. La nova estructura ha estat concebuda per respondre a la voluntat de donar més l'abast per a les polítiques lingüístiques del Govern.

Aquest objectiu departamental està vinculat a l'objectiu 5.4 del Pla de Govern.

Mesures

- 8.1. Implementar el Decret 444/2024, de 12 de novembre, d'estructuració del Departament de Política Lingüística.
- 8.2. Crear un programa temporal per al desenvolupament i l'execució del Pacte Nacional per la Llengua.
- 8.3. Crear un programa temporal per a l'àmbit tecnològic.
- 8.4. Ampliar el personal estructural del Departament.
- 8.5. Desplegar els serveis territorials del Departament.
- 8.6. Vetllar per un correcte traspàs de coneixement en el pla de jubilacions del Departament.

A composite image featuring a woman's face in profile at the top, looking at a laptop screen. The bottom half of the image shows a desk with a laptop, a microscope with a glowing green ring, a mouse, and a hand holding a pencil. A red banner is overlaid across the middle.

4

Seguiment

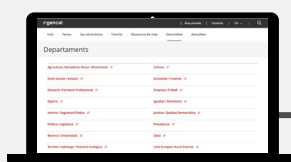
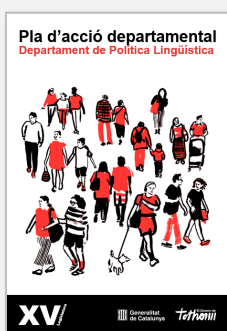
El seguiment del Pla d'acció departamental és una peça clau en la transparència de l'acció de govern i de les polítiques públiques que s'impulsen. Alhora també és un pilar de la confiança de la ciutadania envers el Govern de la Generalitat, perquè ret comptes de la seva acció de govern, més enllà dels àmbits de debat polític.

El Departament farà un control continuat del seu Pla d'acció, i en farà públics els principals avenços, les fites assolides i els treballs efectuats en el marc del Pla. Aquest retiment de comptes de les mesures contingudes en el Pla d'acció departamental es difondrà anualment mitjançant les memòries d'actuacions departamentals que es publiquen al web.

Paral·lelament, es difondrà també una selecció d'indicadors per a cadascun dels objectius departamentals d'aquest Pla, amb la voluntat de fer visible l'assoliment i l'impacte del desplegament de l'acció departamental.

Tot plegat es farà a més a més dels altres mecanismes de transparència ja previstos, com ara la publicació dels informes de resultats lligats a les memòries dels programes pressupostaris, que vehicularan l'execució de les mesures del Pla d'acció departamental.

El Departament farà un control continuat del Pla d'acció

Memòries d'actuacions departamentals

Difusió anual d'indicadors per a cadascun dels objectius departamentals

Publicació dels informes de resultats lligats a les memòries dels programes pressupostaris

- ¹ **Institut Nacional d'Estadística. (2023).** Encuesta de características esenciales de la población y viviendas (ECEPOV). Año 2021 [en línia].
https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736177092&menu=ultiDatos&idp=1254735572981 [Consulta: 3 febrer 2025].
- ² **Generalitat de Catalunya. (2019).** Els usos lingüístics de la població de l'Aran: Principals resultats de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població. 2018.
https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/dadesestudis/altres/arxius/dossier_eulp-2018_aran.es.pdf [Consulta: 26 agost 2024].
- ³ **Catalunya.** Llei 35/2010, d'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 5745 (29 octubre 2010).
<https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct//2010/10/01/35> [Consulta: 26 agost 2024].
- ⁴ **Catalunya.** Llei 17/2010, de 3 de juny, de la llengua de signes catalana. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 5647 (10 juny 2010).
<https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=541337> [Consulta: 26 agost 2024].
- ⁵ **Catalunya.** Decret 209/2023, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Codi d'accessibilitat de Catalunya. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm.9052 (30 novembre 2023). <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=972919> [Consulta: 26 agost 2024].
- ⁶ **Generalitat de Catalunya. (2025).** Avantprojecte de Llei de comunicació audiovisual de Catalunya [en línia].
https://governobert.gencat.cat/ca/transparencia/normativa-i-informacio-interes-juridic/normativa/normativa-en-tramit/pre/en-tramit/2022_avantprojecte_llei_comunicacio_audiovisual_Cat [Consulta: 26 agost 2024].
- ⁷ **Espanya.** Ley 13/2022, de 7 de julio, General de Comunicación Audiovisual. Boletín Oficial del Estado, núm. 163 (8 juliol 2022).
<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-11311> [Consulta: 26 agost 2024].

**Generalitat
de Catalunya**

**El Govern de
*Tot ho fa***